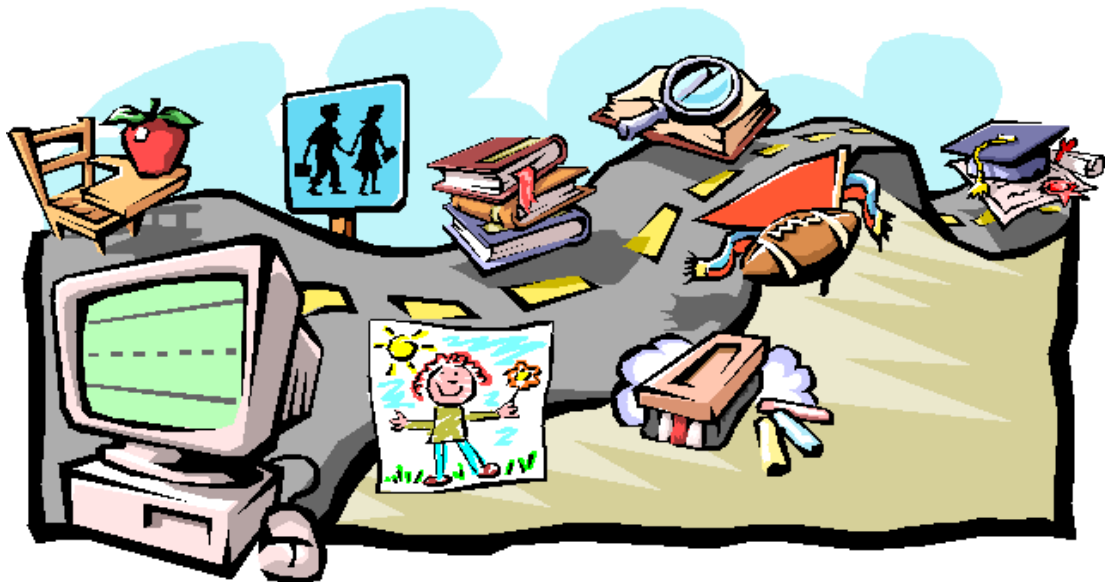

ÄNGSDALS SKOLA
ÅR F – 5
Malmö kommun
Bunkeflostrand

BIBLIOTEKSPLAN 2013

Inledning/Bakgrund

Läsning är nyckeln till lärande. För att kunna hantera stora mängder information i dagens föränderliga samhälle krävs en god och väl utvecklad läs- och skrivförmåga. Att läsa mycket är enligt de flesta forskare en viktig faktor, kanske den viktigaste, för att uppnå "läsflyt". Men forskning har visat att det finns barn som sällan eller inte alls läser och skriver på sin fritid. I skolan behöver barnen därför en miljö som på många sätt stimulerar deras språkutveckling och inspirerar till läs- och skrivlust. Skolan ska vara "ett levande språkrum", och skolbiblioteket är en viktig del av detta språkrum. Skolbiblioteket ska tillhandahålla stora mängder god skönlitteratur, facklitteratur och annan media. Det ska vara bemannat av pedagoger som med kunskap och engagemang vägleder eleverna genom litteraturen och i informationssökningsprocessen.

Syfte

Handlingsplanens syfte är att

- * utveckla och tydliggöra skolbibliotekets pedagogiska roll
- * tydliggöra bibliotekets verksamhet och ansvarsfördelning

Styrdokument

Bestämmelser om skolbibliotek finns dels i skollagen (2010:800), bibliotekslagen (1996:1596, omtryckt 1998:1249, ändrad 2010:860) och i Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11).

Skollagen

Enligt skollagen 2 kap. 36 § ska eleverna i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek.

Bibliotekslagen

Enligt bibliotekslagen ska barn och ungdomar erbjudas ”böcker, informationsteknik och andra medier anpassade till deras nivå för att främja språkutveckling och stimulera till läsning”

(9 §). Skolbiblioteken ska också ”ägna särskild uppmärksamhet åt funktionshindrade samt invandrare och andra minoriteter bl.a. genom att erbjuda litteratur på andra språk än svenska och i former särskilt anpassade till dessa gruppers behov” (8 §).

Läroplan – Lgr 11

- * ”Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper.”
- * ”Eleven ska kunna orientera sig i en komplex verklighet, med ett stort informationsflöde och en snabb förändringstakt. Studiefärdigheter och metoder att tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktiga. Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.” --- ”Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva skall varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga.”
- * Rektor har ett särskilt ansvar för ”att skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till handledning, läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, t.ex. bibliotek, datorer och andra hjälpmedel.”

Skolinspektionens krav

Enligt Skolinspektionen ska följande tre krav vara uppfyllda för att myndigheten ska godkänna ett skolbibliotek.

- * Eleverna har tillgång till ett skolbibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller på rimligt avstånd från skolan som gör det möjligt att kontinuerligt använda biblioteket som en del av elevernas utbildning för att bidra till att nå målen för denna.
- * I biblioteket finns böcker (facklitteratur och skönlitteratur), informationsteknik och andra medier.
- * Biblioteket är anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

Skolbiblioteksmanifestet

Några av skolbibliotekets grundläggande uppgifter är enligt UNESCO:s Skolbiblioteks- manifest att

- * ”stödja och främja utvecklingsmål som anges i skolans målsättning och läroplaner”
- * ”främja elevernas läslust och lust att lära samt att lära dem att bli biblioteksanvändare”
- * ”erbjuda möjligheter att skapa och använda information som en väg till kunskap, förståelse, fantasi och glädje”
- * ”ge eleverna träning i att värdera och använda information, oavsett form, samt ge dem insikt och förståelse för olika kommunikationsformer”

Ängsdals skola

Ängsdals skola år 1 - 5 är en fristående skola och skolan ligger vackert beläget vid havet och Öresundsbron. Ängsdals skola är ett aktiebolag och ägs av personalen. Företagets namn är Ängsdals förskolor & skola och består av 3 förskolor, en skolenhet för år 1- 5 och en skolenhet för år 6 - 9.

Skolenheten för år 1 - 5 har 150 elever från förskoleklass till och med år 5.

Fysisk miljö

Ängsdals skolas nya byggnad invigdes för 10 år sedan.

Biblioteket ligger centralt och är hjärtat i skolans verksamhet.

Lokalen är stor och har otroligt vackra ljusinsläpp, även i taket.

Den fysiska miljön är tilltalande, funktionell och flexibel.

Biblioteket är vackert möblerat med en stor portion hemkänsla.

Här finns bokhyllor, bokvagn, 2 st boksnurror, bord, stolar, en soffa och fåtöljer. Bokhyllornas placering ger stora möjligheter till att exponera böcker. Biblioteket väcker stor lust till läsning och lärande. Här finns många möjligheter att studera, forska och läsa i grupp eller enskilt. Biblioteket har också ett ljust angränsande rum med soffa och bord.

Teknik

Biblioteket har en datorvagn med 25 st MacBook och en vagn med 25st iPads. Alla datorer har rikliga mängder med olika program och alternativa hjälpmedel. Elever med läs- och skrivsvårigheter har "egna" datorer. Ett stort antal appar finns att tillgå i lärplattorna. Datorerna och iPads används dagligen i alla klasser.

30 st Mp3-spelare finns också till utlåning.

Vi har sedan 3 år tillbaka tillstånd att ladda ner från MTM.

Skolan har en IT-tekniker, som är engagerad i alla klasser.

IT-teknikern serverar, uppdaterar och installerar program, ombesöker e-böcker och nedladdning från MTM. Dessutom har vi en IKT-pedagog, som undervisar klasslärarna i olika program, appar, informationssökning och källkritik.

Bestånd

Biblioteket är endast 10 år gammalt och idag finns här ett mycket stort bokbestånd (ca 3500 böcker) i förhållande till antal elever på skolan. Beståndet består av skönlitteratur, faktalitteratur, engelsk litteratur, ljudböcker, Varje klass har dessutom egna klassrumsbibliotek med anpassade böcker för varje ålder.

Urvalet av böcker i biblioteket håller mycket hög kvalitet och väljs med stor omsorg utifrån elevernas önskemål, professionella boktips, den årliga barn- och ungdomskatalogen och bokjuryn. Böckerna är professionellt kategoriserade både vad gäller de skönlitterära böckerna och faktaböckerna enligt de system, som finns på folkbiblioteken.

Skolans ledning tillför stora belopp till biblioteket varje år för att genomföra inköp av böcker, förnya biblioteket och kunna bedriva Ängsdals årliga bokprojekt med olika ämnesövergripande teman gemensamt för alla elever och pedagoger på skolan.

Ängsdals rektor och biträdande rektor tar ett stort ansvar och förstår vikten av bibliotekets centrala betydelse för skolans verksamhet.

Tillgänglighet

Eleverna har tillgång till biblioteket under hela skoldagen.

Biblioteket är öppet från kl 7.30 - 17.00 varje dag.

Böckerna och datorerna utnyttjas flitigt av alla skolans elever/ klasser. Biblioteket är den mest välbesökta och älskade lokal som finns på skolan.

Bemanning

Biblioteket är bemannat varje dag med lärarbibliotekarie och andra pedagoger från skolan. År 4 - 5-eleverna har ett stort och viktigt uppdrag i biblioteket. Dessa frivilliga och bokslukande elever är schemalagda varje skolvecka året runt i biblioteket när trafiken är som störst vid lån av böcker. 2 st elever kommer under en skolvecka mellan kl 8.30 - 9.30 och bistår tillsammans med pedagog lämpliga boktips till eleverna. Man kan som elev eller klass låna böcker och utnyttja teknik på biblioteket när det som bäst passar.

Mål för skolbiblioteksverksamheten

Skolbiblioteket ska bidra till skolans pedagogiska utveckling och vara ett stöd för verksamheten. Det ska ha en lärande roll och vara integrerat med övrig verksamhet.

Tillsammans med övrig pedagogisk personal ska lärarbibliotekarien/specialläraren stödja eleverna i att arbeta ämnesövergripande och undersökande för ett livslångt lärande. Samarbetet mellan lärarbibliotekarien/specialläraren, IKT-pedagog, IT-tekniker och övriga pedagoger ska hela tiden utvecklas.

Skolbiblioteket är hela skolans ansvar - elever och personal ska gemensamt ta ansvar för bibliotekets miljö, verksamhet och utveckling.

Skolbiblioteket ska

1. väcka elevernas läs- och skrivlust och stödja deras språkutveckling genom

- * att mediabeståndet hålls aktuellt
- * att utbudet av lättlästa skönlitterära böcker och faktaböcker finns tillgängliga för olika åldrar och behov
- * att elever, pedagoger och lärarbibliotekarie samråder vid inköp av ny litteratur och planerar bibliotekets verksamhet
- * att fritidspersonalen och praktisk/estetiska pedagoger involveras i all biblioteksverksamhet genom regelbundna möten
- * att böcker/medier placeras och märks på ett sådant sätt att eleverna lätt kan hitta i biblioteket t ex genreetiketter, svårighetsgrad, Hcf etc på bokryggen.
- * PR för böcker och annan media på olika sätt t ex stora separata utställningar för nyinköpta böcker, skyltar, tilltalande exponering av olika medier
- * bokpiloternas regelbundna boktips och besök i alla klasser
- * digitala boktips från olika elever på webben (bl a youtube-ängsdals skola)
- * att pedagoger genomför regelbundna och dagliga textsamtal t ex RT-metoden (de 4 lässtrategierna för att utveckla läsförståelsen)
- * att utveckla elevernas läsförståelse genom läsecirklar och utvecklande samtal om boken t ex Chambers samtalsmodell
- * att eleverna aktivt arbetar med texter - samtal, skrivande, utställningar, recensioner, multimediapresentationer
- * att varje år bjuda in författare och andra läs- och skrivstimulerande gäster
- * att erbjuda lässtimulerande aktiviteter t ex våra årliga gemensamma bokprojekt
- * att erbjuda talböcker och alternativa hjälpmedel

2. stödja elevernas kunskapssökande genom

- * IKT-pedagogens kontinuerliga fortbildning till all pedagogisk personal
- * tillgång till god, aktuell facklitteratur av olika svårighetsgrad
- * att faktaböckerna placeras ämnesvis med tydlig skyltning i biblioteket
- * god tillgång till datorer för informationssökning i biblioteket
- * lättillgängliga länkar på t ex skolans hemsida
- * undervisning för eleverna i informationssökningsprocessen och undervisning i källkritik
- * entreprenöriellt lärande (Lgr-11)